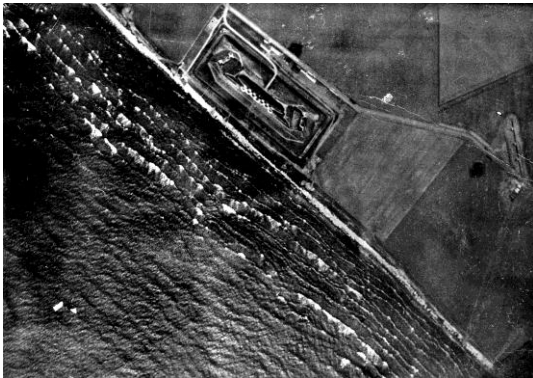

Mosedede Fort – en del af Københavns nyere befæstning.

Særligt farlig for Københavns forsvar blev Køge Bugt først med udviklingen af langtrækkende kanoner omkring 1900.

I årene før år 1900 havde regeringen Estrup i provisorietiden bygget den indre befæstningsring med forter og batterier nordpå fra Øresund til Utterslev Mose og Vestenceinten (Vestvolden) fra Utterslev Mose til Hvidovre. Denne befæstning lå ca. 7 km fra Københavns centrum og skytset i befæstningen kunne kun ramme mål omkring 7 km fra volden.

Forhandlingerne omkring Danmarks forsvar var meget langvarige. Fra 1902 til 1909 forhandlede folketinget en forsvarsordning igennem, der betød, at man anlagde befæstninger til imødegåelse af landsætninger ved indløbet til Isefjorden og i Smålandshavet og det strategisk vigtige sted ved Mosede Strand. Forliget varede fra 1909 til 1920, idet de opførte befæstningsværker skulle nedlægges i 1922.

Imidlertid påbegyndtes anlægget af Mosede Batteri (et fort har mulighed for at skyde i alle retninger, medens et batteris hovedvåben skyder i en retning), først i 1913 og på grund af forskellige ændringer stod befæstningen først færdig i 1916.

En moderne fæstning, bare lidt for sent!

Mosedede Batteri, i daglig tale Mosede Fort, var planlagt som en beskyttelse mod landgang fra søsiden, idet hovedarmeringen 6 12 cm haubitser havde skudretning ud over bugten, medens det sekundære skyts, 4 75mm kanoner i hvert hjørne af fortet skulle forsvare mod

angreb på selve fortet. Endvidere var der 12 rekylgeværer to og to anbragt i tårne i betonstøbte reder på fortets top. Til forsvar af "den tørre grav" var der to kaponierer (stillinger) i to hjørner af graven, således at den kunne "renses" med 2 gange to rekylgeværer og to gange to Hotchkiss 37 mm revolverkanoner. Men da fortet højeste kommando i juni 1916 var tiden løbet fra befæstninger af denne karakter. Senere blev to 57 mm antiluftskytsskanoner tilføjet på fortets top.

Fortet havde el-værk, egen vandforsyning, køkken, bad og betonstøbte rum til de 150 mand, som udgjorde besætningen. Men udviklingen på vestfronten i 1914 gjorde, at man ikke turde placere kanonerne i fortet, men byggede til batterier 300 og 1000 m nord for fortet

Tunestillingen.

Fortet kom til at spille en rolle som kommandopost og udgangspunkt for Tunestillingen, der fra 1916 strakte sig fra Mosede over Tune til Veddelev nord for Roskilde. Tunestillingen bestod af en lang række feltbefæstninger, der skulle stoppe en eventuel fjendes vej til København. Der ligger stadig spor af de skyttegrave og de betonstøbte maskingeværstillinger, der skulle beskytte pigtråden. Det betød, at egnen fra Køge, Mosede og til Roskilde blev forøget med mange tusinde soldater fra dækningsstyrken.

I 1919 blev kanonerne placeret på plads i fortet. Det var ikke mere aktivt fra 1922, men blev benyttet til genindkaldelser øvelser og prøveskydninger.

2. Verdenskrig.

Fortet blev bemandet i 1939, men tyskerne overtog det i 1940. Det blev benyttet til sø observation og fangelejr. Da besættelsen ophørte brugte den danske stat fortet til det samme. Herefter blev fortet brugt af hjemmeværnet og til prøveskydninger og øvelser indtil 1970. Fortet blev på et tidspunkt stormet af befolkningen og "befriet" og har siden 1970 været strandpark under Roskilde Amt og efter kommunalreformen drevet af Greve Kommune.

Fortet i dag.

Selv om forfaldet efterhånden er omfattende, kan man stadig se de seks kanonstandpladser på toppen af fortet, samt den runde ildlederstation i midten af stillingen. Det senere tilføjede kikkertårn er bevaret lige som maskingeværstillingerne. Den ene kaponiere nær ved Cafeen kan ses ligesom de fleste andre elementer kan erkendes i fortet.

I kasematten er bevaret de fire ammunitionselevatorer, køjerummet, det restaurerede køkken og et af maskingeværtårnene. Endvidere er der en udstilling om batteriet/fortet, Københavns befæstning og Tunestillingen.

Der er oprettet en privat støtteforening "Mosede Forts Venner." Oplysning om foreningen og rundvisninger kan fås hos formesteren tlf. 43 90 83 08 eller foreningens formand tlf. 46 15 13 67 eller kassereren tlf. 43 90 89 63.

Du kan blive medlem ved at føre musen hen over "FORENINGEN" og klikke på "BLIV MEDLEM".